

Fiskeridirektoratet
postmottak@fiskeridir.no

Vår referanse
2018.195

Vår dato
09.09.2018

Vår saksbehandler
Kjell-Arild G. Tøfte, 90115122

Deres referanse

HØRINGSSVAR - FORSLAG OM BESKYTTELSE AV GYTEOMRÅDER OG FORBUD MOT Å FISKE TORSK FRA TELEMARKE TIL SVENSKEGRENSEN

Viser til høring datert 8/6-18, av forslag om beskyttelse av gyteområder og forbud mot å fiske torsk fra Telemark til svenskegrensen.

I vårt høringssvar vil vi legge vekt på de økonomiske konsekvensene av følgende foreslåtte endringer i utøvelsesforskriften:

- *Innenfor grunnlinjene fra og med Telemark til grensen mot Sverige skal det ved fiske etter reker eller sjøkreps med trål være innmontert sorteringsrist i trålen. Det kan ikke benyttes oppsamlingspose over fiskeutslippet.*
- *Det er forbudt å fiske med bunnsatte garn innenfor grunnlinjen fra og med Telemark til grensen mot Sverige.*

Vi har valgt å ikke vurdere de økonomiske konsekvensene av forslag om å innføre fiskeforbud etter torsk i perioden januar-april i definerte gyteområder langs Skagerrakkysten.

Tallmaterialet i analysen er hentet fra vårt eget system for landings- og sluttседler samt offentlig tilgjengelig regnskapsinformasjon. Når det gjelder fiskemottakenes økonomiske stilling anbefaler vi at landsiden involveres for å gi mer presist og utfyllende datagrunnlag.

I vurdering av fiskeflåtenes påvirkning på fiskemottakenes verdiskaping er SINTEF sin ringvirkningsanalyse for 2017 lagt til grunn (SINTEF 2018, s. 21). Langs Skagerrakkysten går en større andel av fangsten til bearbeiding og omsetning, slik at det er rimelig å anta at ringvirkningene er høyere enn gjennomsnittet for fiskerinæringen i Norge.

Flåte- og mottaksstrukturen i området som foreslås regulert

I området som foreslås regulert er det i dag 10 registrerte godkjente fiskemottak som mottar fangst fra fiskeflåten. Fiskeflåten består av små kystfartøy som fisker ut fra sin hjemmehavn.

I tillegg er det 17 fiskere som driver kaisalg av egen fangst, samt at det er fiskeriaktivitet fra fartøy som tilhører fiskemottak fra andre deler av Skagerrakkysten, som også vil bli berørt av forslagene. Konsekvensen for disse er ikke vurdert.

Noen virksomheter i det berørte området eier flere fiskemottak, slik at offentlig regnskapsinformasjon kun kan hentes ut for 7 av 10 fiskemottak. Kjennetegnet ved tilfeller hvor én virksomhet eier flere mottak, er at man har ett hovedmottak, og ett mindre mottak. Av syv virksomheter i 2017, hadde tre negativt driftsresultat (Brønnøysund, 2018).

Økonomisk utbytte fra fiske med bunngarn

Fiske med bunngarn foregår innenfor grunnlinjen, og det var 32 fiskere med registrert fangst i 2017. Til sammenligning var det 50 som deltok i 2013. I sum ble det i 2017 levert 45.130 kg. til en førstehåndsverdi av kr. 1.016.559. Gjennomsnittsverdier pr. år i femårs-perioden er 96.224 kg, og kr. 1.933.358.

Breiflabb, torsk, makrell, lyr, piggvar og hyse var de viktigste fiskeslag målt i verdi i 2017. Torsk representerte 19,33% av landingene og 16,5% av førstehåndsverdien i fisket. Over femårs-perioden 2013-17 står torsk for 25,48% av landingene og 22,55% av verdien.

Fisket med bunngarn har sesongvariasjoner, og oppfisket kvantum i 2017 fordelte seg med 42,9% i 1. tertial, 54,9% i 2. tertial og 2,2% i 3. tertial. Over femårs-perioden er fordelingen 48,5% i 1. tertial, 36,6% i 2. tertial og 14,9% i 3. tertial.

Et totalforbud mot fiske med garn vil gi et tapt økonomisk utbytte for fiskerne på omlag 2 mill. kr. pr. år, hvis en legger gjennomsnittsverdier de siste fem år til grunn.

Tapt omsetningsverdi for fiskemottakene anslås til å utgjøre om lag 5 mill. kr. pr. år.

Økonomisk utbytte fra fiske med krepse- og rekestrål

Fiske med krepse- og rekestrål foregår både på inn- og utsiden av grunnlinjen. Det er ikke mulig å skille mellom fangst på inn- og utsiden av grunnlinjen i fangststatistikken. Grunnlinjen i området som omfattes av forslaget, dekker betydelige fiskearealer, slik at det er rimelig å anslå at fisket foregår minst like mye på innsiden som på utsiden av grunnlinjen.

Det var 101 fiskere med registrert fangst i krepse- og rekestrålfisket i 2017. Til sammenligning var det 78 fiskere i 2013.

I den videre analyse vil vi se på fisket med rekestrål og krepsstrål hver for seg.

Bifangsten i rekefisket i 2017 utgjorde 207.191 kg., til en førstehåndsverdi av kr. 5.052.719. Gjennomsnittsverdier pr. år i femårs-perioden er 250.082 kg., og kr. 5.192.117. Sjøkreps, torsk, breiflabb, hyse og lyr er de viktigste fiskeslag målt i førstehåndsverdi. Torsk utgjorde 41,4% av kvantum bifangst i rekefisket i 2017, og 31% av førstehåndsverdien. Sjøkreps utgjorde 9,6% av kvantum og 45,1% av førstehåndsverdien.

Bifangst i fisket med krepsstrål i 2017 utgjorde 3.750 kg. til en førstehåndsverdi av kr. 105.152. Gjennomsnittsverdier pr. år i femårs-perioden er 10.978 kg. og kr. 188.792. Tunge, slettvar, torsk, piggvar og breiflabb er de viktigste fiskeslag målt i verdi. Torsk utgjør 26,8% av kvantum bifangst i krepsstrålfisket, og 13,2% av førstehåndsverdien.

En innføring av redskapsbegrensning i krepse- og rekefisket (sorteringsrist og fjerning av oppsamlingspose) i området som foreslås regulert vil medføre et tapt økonomisk utbytte for fiskerne på om lag 5-6 mill. kr. pr. år, hvis en legger gjennomsnittsverdier de siste fem år til grunn.

Tapt omsetningsverdi for fiskemottakene anslås til å utgjøre om lag 12-15 mill. kr. pr. år.

Forholdet til miljøsertifiseringer i rekefisket

Det er investert betydelige beløp i sertifiseringsordninger i rekenæringen. Rekefisket i Skagerrak og Nordsjøen er sertifisert i henhold til miljøstandarden MSC (Marine Stewardship Council), samt at fiskemottakene langs Skagerrakkysten har investert i sporbarhetssystemet MSC Chain of Custody. Vilkår fastsatt ved utstedelse av sertifikatet følges opp i årlige revisjoner fra tredjepartsrevisorer. Et av vilkårene er at man finner løsninger for å skaffe til veie data om nivået av utkast for fartøy innenfor 4 nm. som ikke benytter skillerist i Skagerrak. En nærliggende løsning for å oppfylle vilkåret er å innføre skillerist innenfor 4 nm. i Skagerrak.

Ved innføring av skillerist vil derimot den verdifulle sjøkrepsen som tas i bifangst gå tapt. Sjøkrepsen er svært attraktiv i markedet langs Skagerrakkysten og er heller ikke kvotebelagt.

I området som foreslås regulert, utgjorde sjøkreps 9,6% av kvantum og 45,1% av førstehåndsverdien av bifangsten i rekefisket i 2017. I førstehåndsverdi utgjorde dette kr. 2.277.941.

Sjøkreps har økonomisk betydning for fisker og fiskemottak, og er ikke kvotebelagt. Samtidig finnes det forskning utført av Havforskningsinstituttet på bruk av en skillerist innenfor 4 nm. som både skiller ut uønsket småfisk, og som samtidig gir bifangst av sjøkreps.

Konklusjon og anbefalinger

Rekefisket er bærebjelken i fiskeriet, for fiskemottakene og for levende kystkultur langs Skagerrakkysten. Uten rekefisket hadde det ikke vært mulig å opprettholde den aktivitet langs kysten som en ser i dag. I lys av dette bør en være særlig varsom med å innføre reguleringer som setter den økonomiske bærekraften i dette i spill.

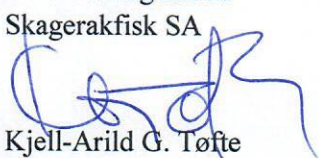
Kysttorsk er arten reguleringsforslaget sikter seg inn på å beskytte. Forskning viser at 97,5 prosent av torsken som fanges av rekefiskerier i Skagerrak er nordsjøtorsk og ikke den omstridte kysttorsk (HI m.fl.: *CODFLICT: Managing resource and area conflicts in the coastal zone, exemplified by cod on the Skagerrak coast*, 2015). I fisket med bunn garn står torsk for ca. 25% av kvantum. Bunn garn fisket er et lite fiskeri i den store sammenheng, men er betydningsfullt for det lokale fiskemottak og den enkelte fisker.

Verdien av fisket med bunn garn og bifangst i krepse-, rekefisket utgjør 7-8 mill. kr. pr. år for flåten, og anslås til 17-20 mill. kr. pr. år for fiskemottakene som blir direkte berørt av reguleringsforslaget.

Fiskemottakene langs Skagerrakkysten er små og i hovedsak orientert mot det lokale markedet. Resultatmarginene er små, og et tap på 17-20 mill. kr. pr. år i omsetning vil ha stor betydning for mottakenes økonomi.

Vi støtter forslaget om at det innføres skillerist i krepse- og rekefisket innenfor 4 nm., men at det tillates en krepseåpning i skillerist i rekefisket. Samtidig bør oppsamlingsposen i rekefisket beholdes, siden torsken som blir fanget i all hovedsak er nordsjøtorsk og ikke kysttorsk.

Med vennlig hilsen
Skagerakfisk SA

Kjell-Arild G. Tøfte
Direktør